

ZAZRAČNI DZVONČEK

Starodavne rospafki s Fincic

ZÁZRAČNÝ ZVONČEK

Starobylé rozprávky z Fintíc

Zozbieral Jozef Kolarčík-Fintický
Edične upravila a preložila Miroslava Gavurová
Ilustrovala Alena Daňková

FACE – Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania

2026

Opsach

Obsah

Jak bul viľk u Satkovich na vešeľu 8

Ako bol vlk u Sadkovcov na svadbe 9

Zazračna dupa (Kohucik vislužil – kurka ňe) 16

Kohútik s výslužkou, sliepočka bez 17

Sprosti viľk 42

Hlúpy vlk 45

Čto mudri – ňeglupi 48

Kto je múdry, nie je hlúpy 51

Zazračni dzvonček 58

Zázračný zvonček 59

Prečo zaznel *Zazračni dzvonček* v slovenčine 90

(Editorská a prekladateľská poznámka)

Jak bul vil'k u Satkovich na vešeľu

Ňesla ľiška nakradnute kolače z vešeľa i stretla vil'ka a ten še jej pital:

– Skadzi maš, kmotričko, teľo kolačoch? Dajže mi z ňich choľem pokoštovac.

– Ja ci dam dakus, aľe, vil'čku, ľem ftedi, ked šicku vodu zo studňi vipiješ.

Vil'k še podejmal a začal vodu pic a ľiška mu fše kuščík kolača dala, žebi ho lakomila. A ked už šicku vodu vipil, zapchala mu dupu z ďugovom. Potim mu hutori:

– Bratku vil'čku, podzme mi nazad na vešeľe, tam tich kolačoch budze do sitosci.

Išli ku svadzebnemu domu. Jak svadzebňici uvidzeľi vil'ka i ľišku, šicke kričeľi a kvičeľi:

– Vil'k idze, ľiška idze!

Višol svadzebni ocec a ten hutoril:

– Choc vil'k, choc ľiška, ja robim vešeľe a do mojeho domu ma Ňeska pristup každi.

Ako bol vlk u Sadkovcov na svadbe

Niesla raz líška nakradnuté koláče zo svadby a stretla vlka. Ten sa jej pýtal:

– Odkiaľ máš, kmotrička, toľko koláčov? Daj že mi z nich aspoň ochutnať!

– Dám ti z nich zopár, vlčík, ale len vtedy, keď zo studne vypiješ všetku vodu.

Vlk sa na to podujal, začal vodu piť a líška mu vždy dala kúsok koláča, aby ho navnadila. A keď už vypil všetku vodu, zapchala mu zadok zátkou. Potom mu hovorí:

– Braček vlčík, vráťme sa my na svadbu, tam tých koláčov bude, čo hrdlo ráči.

Išli teda k svadobnému domu. Keď vlka a líšku zbadali svadobčania, spustili krik a kvik:

– Ide vlk, líška ide!

Vyšiel svadobný otec a vraví:

– Či je to vlk a či líška, svadbu robím ja a do môjho domu môže dnes vojsť každý.

Vzáli vilka i lišku do chiži a vilka poradne opili i na tañec brali. Ked vilk z mladu tancoval a jak se najlepší na redovu vikrucal, ftedi mu liška d'ugof z dupi vicahla a vilk šickich svadzebčanoch, co dookola stali, ščudačil a ošvístal. I nastal veľiki šmich. Družbove toto čudo uvidzeli a vilka poradne z družkami namlacili.

Liška ked vidzela, co se robi, otskočila do komori, povalala se f korice ot cesta, co kolače pekli, potim višla ku plevníkmu a tam se po pazdzeroch povalala. Potim ucekla za zahradu a čekala vilka. Vilk lem češko se vlik po tej prepušćanke, bo mal kosci boľace. Išol na zahumňa a tam už liška stukala a jojčela i narikala. Liška se žalovala:

– Joj, vilčku, vilčku, ta ti ši lem tak običajně zbiti, co tebe, aľe ze mñe lem kostečki stirča, och, ja už ñevladam, ja už tu muším zahinuc. Pitam ce, bracišku vilku, ñezochab me tutak, bo me dobiju, ach, vezmi me na svuj chribet, odñeš me, žebi som choľem pri svojim dome zahinula a tam me žiř.

Vilk dal se upitac i na jej meso se lakomil, ta zato ju schvacil na chribet a vlik a vlik. A to od mľina až ku Magľecu a tam pod Ostru skalku mala liška dziru.

Ked vilk ñis lišku, ona mu na chripce dudrala:

– Chori zdraveho ñeše a sam ľedvo ľeže... Chori zdraveho ñeše a sam ľedvo ľeže...

– Co ti, ľišečko, hutoriř? – ozval se vilk a chcel ľišku zrucic s chripta.

A ľiška na to:

– Aľe, vilčku, vilčku, to lem se mi chorej-bidnej zdrimlo a vo sñe som dudrala.

Ñis ju ďalej a ľiška i po druhiraz tak isto dudrala a vilk vera bul nazlosceni, aľe ľiška se vihutorila, že lem z horučky hutori glupstva, ta ju ñis a ñis. Už prichodzili pod Ostru skalku a ľiška

Vzali teda vlka a líšku do izby, vlka poriadne opili a brali na tanec. Keď vlk tancoval s mladuchou a keď sa najlepšie na redovom tanci vykrúcal, vtedy mu líštička zátku zo zadku vytiahla a vlk všetkých svadobčanov, čo stáli okolo, zababral a ošpliechal. Všetci vybuchli do ohromného smiechu. Keď družbovia uvideli, čo sa deje, vlka poriadne palicami vyobšívajú.

Líška videla, čo sa robí, a tak si odskočila do komory, vyvállala sa v koryte od cesta, z ktorého piekli koláče, potom vyšla k plevínu a tam sa povállala po pazderí. Napokon ušla za záhradu a čakala vlka. Vlk sa len ťažko vliekol po takejto výslužke, také mal boľavé kosti. Išiel na záhumnie a tam už líška stonala, jojkala a nariekala. Líška sa žalovala:

– Joj, víčko, víčko, ty si len tak obyčajne zbitý, tebe je hej, ale zo mňa len kostičky trčia, ach, ja už nevládzem, ja už tu veru musím zahynúť. Prosím ťa, braček víčik, nenechaj ma tu, lebo ma dobijú, ach, vezmi ma na chrbát, odnes ma, aby som aspoň pri svojom dome zahynula a tam ma zješ.

Vlk sa nechal uprosiť aj sa ulakomil na jej mäso, tak ju vzal na chrbát a vliekol a vliekol. A to od mlyna až ku kopcu Maglec a tam pod Ostrou skalkou mala líška noru.

Kým vlk líšku niesol, ona si na jeho chrbte mrmlala:

– Chorý zdravého nesie a sám ledva lezie... Chorý zdravého nesie a sám ledva lezie...

– Čo to ty, líštička, hovoríš? – ozval sa vlk a chcel líšku z chrbta zhodiť.

A líška na to:

– Ále, víčik, víčik, to som si len ja chorá-biedna zdriemla a vo sne som mrmlala.

Niesol ju ďalej a líška aj po druhý raz rovnako mrmlala. Vlk bol veru nazlostený, ale líška sa vyhovorila, že to len z horúčky tára, tak ju len ďalej niesol. Už prichádzali pod Ostrú skalku a líška

zaš dudrala ta jak perširaz, i druhiraz. Teraz už jej vilk ňepre-
bačil, zrucil ju s chripta, aľe liška v nohi ku dzire. Ľemže vilk ju
i tak obepnul za zadňu nohu, že ju zožre.

– Aha, aha, – zarechtala še liška, – stari vilčisko dre koreňisko.

Oglupeni a zmordovani vilk ňeznal nachitro, či nohu abo
koriň trime f pisku, otvoril papuľu a liška f tim mig do dziri.
A keď liška še mu i teraz pošmivala, toto vilk vitrimac ňemuch
a z veľkej haňbi ucik od liščeľ dziri. Liška sebe biva spokojňe
pod Ostru skalku i ňeška – no ňe, chlapci?

– Vera hej, – povedaľi chlapci, – vidzeľi zme ju i fčera...

zasa mrmlala ako prvýkrát, tak i druhýkrát. Teraz jej už vlk neodpustil, zhodil ju z chrbta, ale líška hybaj k diere. Lenže vlk ju aj tak chňapol za zadnú labu, aby ju zožral.

– Aha, aha, – zasmiala sa líška, – staré vlčisko trhá porisko.

Ohlúpený a zmordovaný vlk nevedel narýchlo, či v papuli drží nohu alebo porisko, otvoril papuľu a líška v tom šmyk do diery. A keď sa mu líška aj teraz posmievala, toto už vlk nemohol vydržať a od veľkej hanby od líškej diery ušiel. A líška si spokojne býva pod Ostrou skalkou až dodnes – však, chlapci?

– Veru hej, – povedali chlapci, – aj včera sme ju videli...

